

OPONENTSKÝ POSUDOK DIZERTAČNEJ PRÁCE

Mgr. PETR KUBÍK: Slovensko-italské vzťahy 1939 - 1945

Téma tejto dizertačnej práce je jasne vymedzená a ako prvá svojho druhu bez vážnejších predchodcov jednoznačne splňuje požiadavku originality. Presná a jasná stavebná štruktúra obsahu tohto textu poukazuje na zodpovedný prístup autora k spracovaniu svojej témy. Nechýbajú totiž aj vážni autori, ktorí pri rekonštruovaní dôležitých a kritických rokov dejín Slovenska od čias predvojnovovej stredoeurópskej medzinárodnej krízy až po skončenie druhej svetovej vojny, sa obmedzujú na stereotypný poukaz na to, že Slovenská republika bola bezmocným satelitom Nemeckej ríše, ktorý nemohol mať vlastnú zahraničnú politiku, a tým odbavia jej medzinárodné vzťahy. Mgr. Petr Kubík už práve tým, že si zvolil tému medzinárodných vzťahov medzi Slovenskom a Talianskom, mal odvahu podniknúť výskum na doposiaľ takmer úplne nepreskúmanom teréne a dospel k prekvapujúcim výsledkom.

Autor dizertácie zaujal k téme stanovisko, diktované správnou metodológiou historických vied, ktorá vyžaduje, aby sa historik pred formulovaním vlastného hodnotenia faktov oboznámil zo všetkými dokumentačnými materiálmi týkajúcimi sa danej témy, lebo až potom môže zodpovedne rekonštruovať fakty, ktoré sa skutočne udiali. Tento základný moment solídnej heuristiky absolvoval Mgr. Petr Kubík s príkladnou dôslednosťou. Neuspokojil sa so skromnou jestvujúcou primárnou aj pomerne bohatou sekundárnou literatúrou, ale osobne preštudoval možno povedať všetky zachované dokumenty zo študovaného obdobia tak v slovenských, ako aj v talianskych archívoch. Musel pri tom síce konštatovať, že značná časť zachovaných dokumentov bola následkom vojnových a povojnových udalostí stratená, prípadne že niektoré zachované fondy ešte stále nie sú spracované, a teda ostávajú neprístupné pre vedecké bádanie. No počet a kvalita archívnych dokumentov, ktorými autor podpira svoju rekonštrukciu faktov, dokazuje, že jeho heuristická základňa dosahovala plnú mieru disponibilných prameňov. Na takomto solídnom základe sa autorovi podarilo zrekonštruovať takmer dokonalý obraz predmetu danej témy v jej veľmi širokom rozsahu. Neobmedzil sa totiž iba na pole diplomatických a politických vzťahov, ale doplnil svoju prácu aj dosť podrobnými informáciami o personáloch obidvoch diplomatických zastupiteľstiev, o kultúrnych, hospodárskych, obchodných, ba aj vojenských stykoch medzi obidvomi štátmi. Venoval tiež osobitnú pozornosť pre Talianske

kráľovstvo kritického obdobia od leta 1942 aj do jari 1945 s jeho následnými veľmi komplikovanými vzťahmi k Slovenskej republike.

Osobitne s uspokojením konštatujem, že Mgr. Petr Kubík dokázal študovať a interpretovať získané pramene naozaj „sine ira et studio“ ako nestranný, osobne ničím nezaujatý historik, ktorý nič nechváli, ani nehani, ale objektívne rekonštruuje fakty a interpretuje ich na základe bohatej dokumentácie, získanej vo všetkých dnes prístupných archívnych aj bibliografických fondoch. Iste mu v tom pomáhal dôležitý fakt, že osobne nie je príslušníkom ani Talianskej republiky ani Slovenskej republiky takže ľahšie môže zaujať objektívne stanovisko určitého odstupu, neovplyvňované osobnými emotívnymi faktormi, ale pridržiavať sa striktnie toho, čo vyplýva zo bohatej získanej dokumentácie. Podrobnú rekonštrukciu diplomatických vzťahoch v širšom zmysle autor doplnil aj reprodukováním niekoľkých dôležitých doposiaľ nepublikovaných archívnych dokumentov. Zaujímavé prílohy – ako úplné zoznamy a biografické profily slovenských diplomatov v Ríme, a talianskych diplomatov v Bratislave – pomáhajú čitateľovi bezpečnejšie sa orientovať v tejto málo známej problematike.

Celkove preto hodnotím túto dizertáciu ako vydarený a dôležitý príspevok k európskym dejinám diplomatických vzťahov v období druhej svetovej vojny, a na tomto základe odporúčam, aby dizertácia Mgr. Petra Kubíka bola prijatá k obhajobe a k získaniu akademického titulu a na udelenie vedeckej hodnosti, o ktorú sa uchádza. Myslím tiež, že táto práca ako príspevok k lepšiemu poznaniu obdobia druhej svetovej vojny by si zaslúžila, aby vyšla aj tlačou s obsažnými resumé v dvoch-troch svetových jazykoch.

Bratislava, 20. februára 2010

Prof. Dr. Milan S. Ďurica
em. Università degli studi di Padova
Univerzita Komenského v Bratislave